

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN SVERIGE
NR 3/2021 | ÅRGÅNG 26

“Olika röster måste få höras”

Så arbetar Brottsofferjouren
mot demokratibrott.

Ideellt engagemang ökar i kristider

Varannan vuxen i Sverige
engagerar sig ideellt.

Civilsamhället viktig faktor för stark demokrati

Forums Maria Alsander
om utmaningar och hot mot
det demokratiska utrymmet.

Tema
**Demokratin
100 år**

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utges av Brottsofferjouren Sverige
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren Sverige har cirka 70 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
08-550 486 07, amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Rosenberg, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Therese Wiberg

ANNONSER

Ricard Sjöberg
070-726 41 64, ricard.sjoberg@fbmedia.se

PRENUMERATIONSÄRENDE

info@brottsofferjouren.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLITHO.
ISSN: 1400-075x och upplaga 11 000 ex.

Information om dina personuppgifter i vårt prenumerantregister

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Du som är medlem i en lokal brottsofferjour får tidningen som en medlemsförmån. Det innebär att ditt namn och adress lagras i ett centralt prenumerantregister administrerat av Brottsofferjouren Sverige. Om du säger upp ditt medlemskap raderas dina uppgifter. Detaljerad information om Brottsofferjourens behandling av personuppgifter för både stödsökande, medlemmar och prenumeranter finns på Brottsofferjouren Sveriges webbplats: www.brottsofferjouren.se/dina-personuppgifter/

Innehåll

FOTO THERESE WIBERG

”Vi vill se ett samhälle där det finns lika förutsättningar att få sina rättigheter tillgodosedda och göra sin röst hörd, oberoende vem man är och var man växer upp.”

Maria Alsander,
kanslichef, Forum.

10.

FOTO THERESE WIBERG

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

5 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Demokratin 100

Sid 10: Civilsamhället viktigt för stark demokrati

Sid 12: Ideellt engagemang ökar under kristider

Sid 14: ”Det är viktigt att olika röster får höras”

Sid 15: Engagerar ideella trots ökad distans

17 Jourerna berättar

23 Kontakta din närmaste jour

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med **PG: 90 03 44-3, BG: 900-3443** eller **Swish-nummer: 123 900 34 43.**

Vi måste värna vår demokrati

Grattis till envar av oss som har förmånen av att leva i en demokrati! Vi har alla anledning att känna glädje och stolthet över att få leva i en äkta demokrati, samtidigt bör vi också vara medvetna om att demokratin aldrig är självklar och att de mänskliga fri- och rättigheterna alltid måste värnas och kämpas för.

Text: Sven-Erik Alhem

En folkmakt eller ett folkstyre som i Sverige utövas genom representativa politiker i riksdagen. Att politiker väljs till riksdagen av folket i regelbundna val och där företräder oss anser säkert de flesta vara en respektabel maktutövning i en stat. Där själva statens fundament vilar på grundlagar som inte kan ändras lättvindigt. En av dem är regeringsformen. I regeringsformen slås fast att all offentlig makt i Sverige utgår från folket och att riksdagen är folkets främsta företrädare.

De viktiga fri- och rättigheterna regleras också i regeringsformen. Kungens politiska makt har också successivt reducerats. Inte förrän 1974 slogs emellertid fast att kungen inte längre har någon politisk makt i landet utan från den tiden har en endast symbolisk och representativ roll som regeringschef.

Mycket viktigt i en äkta demokrati är domstolarnas oberoende roll och fördelningen av makten mellan den politiska och den dömande. Riksdag och regering kan aldrig utöva inflytande över dömandet annat än genom lagar och förordningar.

Vi har alla anledning att känna glädje och stolthet över att få leva i en äkta demokrati. Med rätta framhåller vi demokratin som totalt överlägsen diktatur- eller enpartistaten. Vi vill inte leva i en stat med inskränkningar i att till exempel fritt uttala kritik mot företrädare för den politiska makten.

Samtidigt som vi ska kunna vara stolta över vår demokrati bör vi också vara varse att demokratin

aldrig är självklar och att de mänskliga fri- och rättigheterna alltid måste värnas och kämpas för. Vi får aldrig slå oss till ro och tro att inget kan förändras till det sämre.

Vi har också anledning att känna ödmjukhet. 100 år är ingen lång tid. Dessförinnan var halva befolkningen i Sverige utan rösträtt. Kvinnor var inte ens självständiga utan stod länge under förmynderskap. Dömda som satt i fängelse fick inte rösta. Det känns också angeläget i sammanhanget att påminna om hur trögt det var för de många företrädesvis kvinnor som kämpade på barrikaderna för att lika rösträtt skulle börja gälla i Sverige.

Detta var bara några korta reflektioner om demokratin från min sida. Det finns så mycket mer att säga. Inte ens i en äkta demokrati råder till exempel en oinskränkt yttrandefrihet. Den begränsas genom lag bland annat genom viktig hatbrottslagstiftning som inte minst i modern tid känns viktig att nämna.

Avslutningsvis anser jag det vara självklart att en enpartistat aldrig kan vara demokratisk. Hur mycket ledningen än talar sig varm härför. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO THERESE WIBERG

Brottsofferjouren

Nya avsnitt av podden Brottsofferjouren möter

Nu finns nya avsnitt av podden Brottsofferjouren möter. Tillsammans med inbjudna gäster diskuteras bland annat näthat, att vara utsatt för brott och vad digitaliseringen innebär för demokratin.

I Brottsofferjouren möters femte avsnitt träffar Cornelia Johansson från Brottsofferjouren Sverige leg. psykolog Philippa Borgh från företaget Hantera Agera. Tillsammans diskuterar de bland annat konsekvenserna av hot och hat för den utsatta, hur man ska gå tillväga om man blir utsatt och hur stress påverkar hjärnan.

I poddens sjätte avsnitt möter Markus Haile från Brottsofferjouren Sverige ärkebiskop Antje Jackelén, Svenska kyrkans främsta företrädare. Tillsammans diskuterar de varför Antje valde att lämna Twitter, när flödet blir fyllt av näthat, att

Ärkebiskop Antje Jackelén gästar podden Brottsofferjouren möter.

få kritisera kyrkan och att bli utsatt som kvinna.

Brottsofferjouren möter hittar du där poddar finns, till exempel via Acast. Avsnitt 5 kan du också se som ett filmat samtal via Brottsofferjouren Sveriges Youtube-kanal. ■

Dags för förbundsstämma

Den 24 september hålls Brottsofferjouren Sveriges förbundsstämma. Stämman hålls vartannat år och samlar landets brottsofferjourer för att fatta beslut kring organisationen och välja förbundsstyrelse. I år kommer stämman att hållas digitalt. ■

Extra statsbidrag för att stärka stödet under pandemin

Tidigare i år meddelade regeringen att de satsar ytterligare 140 miljoner kronor på ideella organisationer som arbetar med att hjälpa utsatta grupper under pandemin.

I slutet av juni kom beskedet att Brottsofferjouren Sverige har tilldelats extra statsbidrag i kategorierna barn i utsatta situationer samt våldsområdet och får drygt 3 miljoner kronor för insatser inom repsektive område. Dessutom har Brottsofferjouren Sverige tilldelats påfyllnadsmedel om ungefär 3,8 miljoner kronor för att kunna fortsätta de insatser på grund av covid-19 gjordes under 2020.

Brottsofferjouren Sverige kommer att använda medlen för fortsatta satsningar på nationella informationsinsatser och ökad tillgänglighet för stödsökande. ■

Vill du veta mer ...

... om Brottsofferjourens arbete?
Missa inte Brottsofferjouren Sveriges årsberättelse och årsredovisning för 2020 som finns att läsa och ladda ned på www.brottsofferjouren.se. ■

Brottsofferjouren

FOTO: THERES WERNIG

För att uppmärksamma den svenska demokratis 100-årsjubileum och för att stärka demokratin har Deklarationen för en stark demokrati tagits fram.

Brottsofferjouren undertecknar deklARATION för en stark demokrati

Genom Deklaration för en stark demokrati samlas organisationer, kommuner, myndigheter och andra aktörer för att stärka demokratin. Nu har Brottsofferjouren Sverige skickat in sin ansökan för att underteckna deklARATIONen.

För att uppmärksamma att det är 100 år sedan det första riksdagsvalet där både kvinnor och män fick rösta har regeringen tillsatt kommittén Demokratin 100 år. Kommitténs uppdrag är att planera, samordna och genomföra en samling av insatser och aktiviteter för en stark demokrati. Som en del i arbetet har Deklaration för en stark demokrati tagits fram som syftar till att samla och engagera de krafter som stödjer

demokratin som styrelseskick och uppmuntra att fler tar tydligt ställning och arbetar för att stärka demokratin. Myndigheter, kommuner, regioner, organisationer, föreningar, stiftelser och företag kan ansöka om att ansluta sig. De aktörerna som vill skriva under deklARATIONen ska definiera sina åtaganden i förhållande till målen i deklARATIONen

Brottsofferjouren Sverige har nu skickat in en ansökan om att underteckna deklARATIONen. Här följer några exempel på Brottsofferjourens interna och externa åtaganden:

- Brottsofferjouren representerar våra medlemmars röster, vi lyssnar och involverar våra medlemmar i vårt arbete. Vi hjälper för-

bundets medlemsorganisationer att genomföra egna demokratiska årsmöten och genomför brottsofferjourens stämma där alla medlemmars röst får komma till tals.

- Brottsofferjouren är en röstbärare för brottsoffer, vittnen, och anhöriga. Brottsofferjourens rättigheter och rättssäkerhet handlar om mänskliga rättigheter och är i grunden en demokratifråga.
- Brottsofferjouren ska ta fram en handlingsplan om hot och hat riktas mot organisationen eller medarbetare, samt stötta medlemsorganisationer att också ta fram och implementera deras. ■

Läs mer om Deklaration för en stark demokrati på vardemokrati.se

FOTO: THERESA WILBERG

Enligt en undersökning från Brottsförebyggande rådet (Brå) är det betydligt vanligare att personer som bor i storstadsregionerna uppger att de blivit utsatta för brott, jämfört med riket i stort.

Stora skillnader i utsatthet för brott

Det är stora skillnader mellan landets kommuner och storstädernas stadsdelar i hur stor andel av befolkningen som uppger att de utsatts för brott mot enskild person. Det visar en sammanställning av resultaten från Brottsförebyggande rådets (Brå:s) nationella trygghetsundersökning 2019–2020 på kommunnivå.

Det är betydligt vanligare att personer som bor i storstadsregionerna uppger att de blivit utsatta för brott, jämfört med riket i stort. Störst andel som uppgett utsatthet för brott mot enskild person finns i stadsdelsnämndsområdet Östra Göteborg där 33,3 procent av befolkningen uppgett att de har utsatts. Detta kan jämföras med den kommun där andelen är som minst, nämligen Vansbro, med 11,5 procent.

Störst andel som uppgett utsatthet för egendomsbrott finns i Malmö kommuns stadsdel Hyllie, med 26,2 procent av hushållen. Det är en stor skillnad mot Härjedalens kommun där motsvarande andel är 3,8 procent.

– Två polisregioner som sticker ut i resultaten är polisregion Syd och polisregion Nord. Polisregion Syd har en relativt stor andel personer som uppger att de utsatts för brott. Det är också störst andel som uppger att de känner sig otrygga och minst andel som uppger sig ha stort förtroende för rättsväsendet. I polisregion Nord är läget det motsatta. De har minst andel som uppger att de varit utsatta för brott och minst andel otrygga, samtidigt som de i störst utsträckning uppger ett stort förtroende för rättsväsendet, säger Johanna Viberg, utredare på Brå, i ett pressmeddelande. ■

50 år

fyller organisationen Bris i år. Barnens rätt i samhället grundades 1971 efter att en treårig flicka hade misshandlats till döds av sin styvpappa i en förort utanför Stockholm. Förra året tog Bris emot 6 743 samtal från barn som handlade om våld, övergrepp och kränkningar.

Oro för näthat begränsar

Varannan person som utsatts för näthat, blir det på grund av sitt samhällsengagemang. Det visar rapporten Näthat i Sverige – svenska folkets relation till näthat 2021, som Insight Intelligence släppt i samarbete med bland annat Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Undersökningen bygger på svar från 1 000 personer mellan 16 och 70 år. 7 procent uppger att de har utsatts för näthat under det senaste året och av dem svarar 47 procent att de blivit det på grund av sitt samhällsengagemang. 66 procent av samtliga respondenter säger sig i någon utsträckning vara orolig för att ta ställning i samhällsfrågor som följd av näthat. 87 procent ser också näthat som ett hot mot demokratin.

Majoriteten upplever sociala medier som den plats där personer främst blir utsatta för näthat. Fyra av tio ser det som mer riskfyllt än fördelaktigt att lägga upp innehåll på sociala medier. ■

Lagen om barnfridsbrott innebär att barn som bevittnar våld mot en närstående numera betraktas som målsägande.

Ny lag om barnfridsbrott har trätt i kraft

En ny lag om barnfridsbrott trädde i kraft den 1 juli och innebär att det numera är olagligt att låta barn bevittna vissa brottsliga gärningar, som vålds-, frids- och sexualbrott, i nära relation.

Den nya barnfridslagen innebär att barnet ses som målsägande, inte bara anhörig eller vittne. En person räknas som barn upp till 18 års ålder

I Stockholmsområdet dömdes en 34-årig man för det nya barnfridsbrottet i augusti, rapporterar Polisen. Mannen hade hotade sin fru till livet med en kniv. Samtidigt bevittnade mannens och målsägandens gemensamma barn hela händelseförloppet. Tingsrätten menade att mannen varit fullt medveten om att barnet var närvarande när han utförde det olaga hotet mot dennes mamma och mannen dömdes därför till nio månaders fängelse för olaga hot och barnfridsbrott. Han ska även betala 10 000 kronor i skadestånd vardera till barnet och kvinnan. ■

Var fjärde 18-åring har varit utsatt för sexuella övergrepp

Andelen 18-åringar som utsatts för sexuella övergrepp har ökat från var femte till var fjärde sedan år 2014. Drygt var tredje flicka uppger att hon har varit utsatt för ett sexuellt övergrepp under sin uppväxt.

Det visar en ny studie, som genomförts av forskare från Ersta Sköndal Bräcke Högskola tillsammans med Statisticon, på uppdrag av Allmänna Barnhuset. I studien har drygt 3 000 gymnasieelever i slumpmässigt utvalda skolor fått svara på frågor om deras erfarenheter av sexuella övergrepp och sexuell exploatering under uppväxten.

Studien är den fjärde stora nationella på området ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering som har finansierats av regeringen. Svaren visar att det har skett en ökning vad gäller förekomsten av sexuella övergrepp sedan 2014. Det är inte längre var femte elev som uppger att de utsatts för övergrepp utan var fjärde elev och det är flickor som i högre utsträckning är utsatta, enligt årets undersökning.

– Eventuellt kan en del av ökningen handla om att det blivit lättare för ungdomar att definiera det de varit med om som övergrepp och att de därmed kunnat ange det i enkäten. Men, oavsett vad ökningen beror på så är situationen allvarlig och ingenting tyder på att den förbättras, säger Carl Göran Svedin, professor i barn- och ungdomspsykiatri vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola, i ett pressmeddelande.

Eleverna skattade även sin hälsa sämre än 2014. Försämringen är statistiskt säkerställd och större för flickor än för

I en stor nationell studie uppger var fjärde 18-åring att de utsatts för sexuella övergrepp. Ohälsan bland unga har också ökat under pandemin.

pojkar. Hälsan försämrades dessutom för varje insamlingsperiod. De ungdomar som svarade efter det att gymnasieskolorna stängdes på grund av pandemin skattade sin hälsa sämre än de som svarade innan stängningen.

– Vi vet ännu inte om ohälsan minskar när restriktionerna lättar och livet återgår till mer normala former. Men det är troligt att det finns en grupp unga som kommer att behöva mycket stöd för att ta igen sådant de missat under pandemin och må bra igen, säger Åsa Landberg, leg. psykolog och sakkunnig på Stiftelsen Allmänna Barnhuset, i ett pressmeddelande. ■

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Hur ska min sambo kunna må bättre igen?

Fråga: Min sambo var med om ett rån och en rätt allvarlig misshandel för något år sedan. Efter det har han blivit förändrad. Från att ha varit en social person har han tappat kontakten med sina vänner och sin familj. Det är egentligen bara mig han har kvar, men jag tror att det mest är eftersom vi bor ihop. Han distanserar sig från mig också. Han vill inte göra saker tillsammans längre och sitter helst av allt och tittar på tv-serier. Det är som om han flyr in i en annan värld. Jag vill inte ha det så här längre, men vet ju att om jag lämnar honom så har han ingen kvar. Jag har försökt prata med honom en massa gånger och han säger själv att han mår dåligt, men att det blir bättre bara han får vila och vara ifred. Men det verkar ju inte bli bättre. Hur ska jag få honom att komma vidare?

Svar: Din pojkvän behöver mer hjälp än han fått. Det är ett allvarligt trauma han varit med om och inte verkar ha kunnat ta sig vidare från. Förstår din frustration men också att du kanske inte kan hjälpa honom. Det är en stor sorg att se en människa förändras på detta sätt. Kanske genom att ni förändrats så som

par är det vad du ska uppehålla dig i att söka hjälp kring. Att ni börjar med att få hjälp som par först. Individuellt bör du kanske också söka hjälp på närmas- te brottsofferjour, vårdcentral eller privat.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Hur kan jag hjälpa min kompis?

Fråga: Jag har en kompis som alltid faller för fel sorts killar. Hur ska jag få henne att förstå att hon behöver någon som är snäll och behandlar henne på ett bra sätt? Vi har känt varandra sedan högstadiet och alla hennes relationer har varit illa. Det är som att dåliga killar dras till henne och hon till dem. Hon har till och med sagt det själv, men tror att hon inte kan få någon bättre. Nu är hon ihop med en kille som jag vet har slagit henne mer än en gång. Hur ska jag få henne att inse att det är bättre att vara singel än att vara ihop med någon som hon mår dåligt av att vara med?

Svar: Jag förstår att du vill hjälpa din vän. Vill hon ha hjälp? Hennes självkänsla och självförtroende verkar behöva bättras på. Kan ni göra saker tillsammans som boostar hennes ego? Det kan vara små

och stora saker. Om hon vill ha hjälp försök och se vilken hjälp det finns för den som är utsatt för våld i nära relation, till exempel en kvinnojour.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Kan hon få hjälp att bli av med lånen han tagit?

Fråga: Min syster har precis tagit sig ur en relation där hennes kille brutit ned henne psykiskt. Nu har hon upptäckt att han har tagit lån i hennes namn som hon måste betala för. Det är som mardrömmen aldrig tar slut. Jag försöker få henne att polisanmäla, men hon menar att det är hennes fel eftersom hon gett honom lösen till sitt bank-id och telefon och att ingen kommer tro henne. Dessutom är hon rädd för honom och vill bara gå vidare. Det måste väl ändå vara ett brott att låna pengar i någon annans namn även om hon gett honom "verktygen"? Hon har aldrig sett röken av pengarna, men nu är det ändå hon som får betala. Vad ska jag råda henne att göra?

Svar: Det är en besvärlig situation din syster hamnat i. Frågan är om hon suttit med när han tagit lånet och på så sätt godkänt det eller om han har

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit boken "Målsägandebiträdet i rättsprocessen".

Åsa Lundmark är chef för Brottskadestämningen på Brotts-offermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar hon på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

hotat henne till att ge honom hennes uppgifter och lösenord med mera. Banken/låneinstitutet ser krasst på det och tycker säkert att hon varit oaktsam när hon lämnat ut sina uppgifter. Men har det skett genom hot är det brottsligt. Jag skulle råda henne att anmäla saken till polisen så får de titta på hela ärendet och undersöka om brott har begåtts. Lånet måste ju ha betalats ut till något konto och det är bra om hon kan hon bevisa att hon inte fått det insatt på sitt konto utan det har satts in på före detta pojkvännens konto. Då har hon ju saknat förfoganderätt över lånebeloppet (om de inte hade gemensamt konto). Följ gärna med henne som stöd när hon går till polisen och lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Hur länge ska jag vänta innan jag skickar ansökan?

Fråga: Hur länge ska man vänta på att få skadestånd utbetalt innan man skickar en ansökan till Brottsoffermyndigheten istället? Jag har blivit tilldömd skadestånd efter ett rån, men är rätt säker på att gärningsmannen inte kommer att betala.

Svar: Om du inte redan har skickat in en ansökan om verkställighet till Kronofogden bör du göra det. Kronofogden utreder då om gärningspersonen kan betala skadeståndet. Finns inga utmätningsbara tillgångar får du ett meddelande om det, och du kan då skicka in en ansökan om brottsskadeersättning till Brottsoffermyndigheten. Kom ihåg

att du måste skicka in din ansökan om ersättning senast inom tre år från det att domen vann laga kraft, annars är det för sent. Är man under 18 år har man fram till sin 21-årsdag på sig att ansöka.

ÅSA LUNDMARK CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Var går gränsen för våld inom idrott ?

Fråga: Var går gränsen för hur mycket våld som är okej i sport? Min son har hållit på med kampsport sen han var liten och visst har det blivit några skador, men inget allvarligt förrän nu. I en match bröt han armen på grund av, vad jag bedömer det som, övervåld från motståndaren. Jag funderar på om vi ska polisanmäla, men vet inte om det bara är slöseri med tid och energi och ändå inte kommer leda någonstans?

Svar: Det är svårt att ge ett rakt svar på din fråga. Det beror oftast på sporten i sig hur mycket våld som används och tillåts att användas. Ansvarig ledare inom klubben borde göra en bedömning av det som inträffade. Hör föreningen till Riksidrottsförbundet finns det riktlinjer som ska följas för medlemsklubbarna och dess ansvariga ledare. Riksidrottsförbundet har gett ut en skrift med riktlinjer vid hot och våld som jag rekommenderar dig att läsa och den finns på nätet. Där säger man bland annat att händelser oavsett om det är ett brott enligt lagstiftarens mening, eller förseelser som skapar en obehagskänsla, ska rapporteras till säkerhetsansvarig i föreningen. Du kan också ringa

deras säkerhetsansvarige: 08-699 62 07. De har även en stödfunktion dit man kan maila om man har funderingar kring en händelse som inträffat vid sportutövning: stod@rf.se

Mitt råd är att du talar med ansvariga i föreningen och ser hur de ställer sig. Får du inget stöd där bör du kolla upp om föreningen hör till Riksidrottsförbundet och om de gör det, kontakta dem och sök råd och hjälp av dem. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Kan jag få ersättning efter våldtäkterna?

Fråga: Jag blev våldtagen vid flera tillfällen när jag var 15 år av en nära vän till familjen. Har inte vågat anmäla förrän nu fem år senare när jag har flyttat hemifrån och jag insett att det han gjorde mot mig var fel. Förstår att det är liten chans att han döms eftersom så mycket tid har gått, men kan jag ansöka om brottsskadeersättning ändå?

Svar: Jättebra och starkt av dig att anmäla. Även om det gått lång tid är det alltid bra att göra en polisanmälan så att polis och åklagare får möjlighet att utreda brottet och försöka klarlägga vad det är som hänt. I en sådan här situation, när det finns en utpekad gärningsperson, krävs i regel en fällande dom för att du ska ha rätt till brottsskadeersättning. Om åklagaren lägger ned förundersökningen för att det inte kan bevisas att den misstänkte gjort sig skyldig till brott lämnas normalt sett ingen brottsskadeersättning.

ÅSA LUNDMARK CHEF BROTTSSKADEENHETEN

TEMA

Demokratin 100 år

Civilsamhället viktigt för stark demokrati. Forums Maria Alsander om utmaningar och hot mot det demokratiska utrymmet. **Sid 10**

Ideellt engagemang ökar under kristider. Varannan vuxen i Sverige engagerar sig ideellt. **Sid 12**

"Det är viktigt att olika röster får höras" Så arbetar Brottsofferjouren mot demokratibrott. **Sid 14**

Civilsamhället viktig faktor för stark demokrati

Det är 100 år sedan allmän rösträtt för alla vuxna infördes i Sverige och civilsamhället är en viktig del av svensk demokrati. Men samtidigt utmanas civilsamhällets demokratiska utrymme på olika sätt.

Text: Yamile Lindgren **Foto:** Therese Wiberg

Demokratin är välförankrad i Sverige och civilsamhället är en av de viktigaste faktorerna för att långsiktigt värna och säkra denna demokrati.

– Ungdoms- och folkrörelser, intresseorganisationer, ideella föreningar, brukarorganisationer, trossamfund och många andra håller det demokratiska samtalet levande och ser till att fler röster blir hörda, att fler människor ges möjligheter att delta på sina egna villkor i samhällslivet och utvecklas som aktiva samhällsmedborgare.

Det säger Maria Alsander, kanslichef på Forum. Forum är en intresseorganisation för idéburna organisationer med social inriktning i Sverige – där även Brottsofferjour-en ingår – och verkar för ett samhälle där ett starkt ideellt engagemang och självständiga idéburna organisationer har goda förutsättningar att

Maria Alsander, kanslichef, Forum.

bidra till och utveckla vårt samhälle, demokrati och välfärd.

– Så länge vi har ett livskraftigt och oberoende civilsamhälle vid sidan om en fungerande rätts- och välfärdsstat står vår demokrati fortsatt stark. Vi ser dock oroande tecken på att utvecklingen kan vara på väg åt fel

håll. Det som sker i vår omvärld, där auktoritära ledare stryper fri- och rättigheter och ifrågasätter demokratiska institutioner, ger ringar på vattnet även i vårt land. Vi ser i dag exempel på hur politiker och makt-havare på både lokal och nationell nivå ifrågasätter bidrag som går till föreningslivet och människors organisering. Detta är allvarligt, eftersom civilsamhället historiskt var avgörande i att forma demokratin, ställa krav på omfattande sociala reformer, få igenom medborgerliga rättigheter för olika grupper i samhället och kämpa för mänskliga rättigheter. Denna roll som civilsamhället och alla dess ideellt engagerade har än i dag är otroligt viktig att värna, för att behålla en stark demokrati.

Vilka hot finns mot demokratin?

– Ett konkret exempel är hur civilsamhällets demokratiska utrymme i Sverige i dag utmanas på olika sätt. Dels handlar det om ett förändrat politiskt samtal, där tongivande röster och opinionsbildare allt oftare argumenterar för ökad politisk styrning och kontroll av civilsamhället. Vi ser också en ökad förekomst av

” Vi vill se ett samhälle där det finns lika förutsättningar att få sina rättigheter tillgodosedda och göra sin röst hörd, oberoende vem man är och var man växer upp.

” Den i särklass viktigaste utmaningen efter coronapandemin är att skydda våra grundläggande fri- och rättigheter mot inskränkningar lokalt, regionalt och nationellt.

hot och hat mot ideella och förtroendevalda. Detta riskerar att människor inte vågar eller vill engagera sig och tar steg bort från den offentliga debatten vilket i sin tur riskerar att försvaga civilsamhällets viktiga röstbärande roll.

Vilka utmaningar står demokratin inför efter coronapandemin?

– Den i särklass viktigaste utmaningen efter coronapandemin är att skydda våra grundläggande fri- och rättigheter mot inskränkningar lokalt, regionalt och nationellt. Det handlar till exempel om att förstärka grundlagen, så att den inte kan ändras alltför lätt. Det handlar också om att säkerställa att demokrativillkoren i den statliga bidragsgivningen till civilsamhället är hållbara, transparenta och bevarar och utvecklar civilsamhällets demokratiska roll och funktion. Vid sidan om detta behöver vi agera kraftfullt för att motarbeta segregationen och ojämlikheten i Sverige.

Hur ser olikheterna ut?

– Exempelvis är deltagandet i föreningar i socioekonomiskt utsatta områden i dag 61 procent jämfört med 79 procent i icke utsatta områden, enligt en studie från Delegationen mot segregation, Delmos. Detta påverkar vilka som kommer till tals

”Så länge vi har ett livskraftigt och oberoende civilsamhälle vid sidan om en fungerande rätts- och välfärdsstat står vår demokrati fortsatt stark”, säger Maria Alsander, kanslichef på Forum. Personen på bilden har ingen koppling till artikeln.

och stänger dörrar till inflytande och påverkan för många människor, säger Maria Alsander.

– Vi vill se ett samhälle där det

finns lika förutsättningar att få sina rättigheter tillgodosedda och göra sin röst hörd, oberoende vem man är och var man växer upp. ■

Ideellt engagemang ökar i Sverige under kristider

Det ideella engagemanget i Sverige är stabilt och i internationella mått mätt exceptionellt stort. Mer än hälften av den vuxna befolkningen engagerar sig ideellt.

Text: Yamile Lindgren **Foto:** Therese Wiberg

– **Idrottsorganisationer** är den kategori av organisation som flest engagerar sig i, tätt följt av fritidsorganisationer och intresse- och fackorganisationer, säger Anna Snell, kommunikationsansvarig på Volontärbyrån som släppte sin årliga rapport i somras.

De ideella insatser som förekommer mest är administrativa eller praktiska uppgifter, något som hälften av alla engagerade ägnar sig åt. En tredjedel är engagerade i styrelseuppdrag, och en dryg fjärdedel har olika typer av ledaruppdrag.

Volontärbyrån samlar ideella uppdrag från organisationer över hela Sverige. Framför allt är det organisationer med socialt inriktad verksamhet som använder Volontärbyrån och de mest populära ändamålen att engagera sig inom via Volontärbyrån är uppdrag som rör barn och unga, integration och ekonomisk eller social utsatthet.

Anna Snell, kommunikationsansvarig, Volontärbyrån.

Vilka engagerar sig som volontärer?

– Den typiska volontären som söker uppdrag är en heltidsarbetande kvinna på cirka 30 år. Hon har en högskoleexamen och bor i någon av våra större städer. Uppdragen som personer söker via Volontärbyrån kan variera och omfatta allt från

” **Pandemin har troligtvis medfört att trösklarna för engagemang har sänkts och öppnat för en ökad digitalisering, fler uppdrag på distans och en större geografisk spridning i det ideella engagemanget.**

läxläsning och språkstöd, till engångsuppgifter vid evenemang eller att vara förtroendevald i en organisations styrelse, berättar Anna Snell.

Många volontärer är engagerade på mer än ett sätt, har flera olika uppdrag och kan även vara aktiva i flera olika organisationer samtidigt. Nästan fyra av tio anger att de gör ideella insatser i fler än en organisation.

Enligt forskare förändras former och områden för ideellt engagemang över tid men själva omfattningen är stabil. På Volontärbyrån är det tydligt att mångas engagemang väcks i kris.

– Vi såg det under flyktings situa-

” **Den typiska volontären som söker uppdrag är en heltidsarbetande kvinna på cirka 30 år. Hon har en högskoleexamen och bor i någon av våra större städer.**

Ideellt engagemang i idrottsorganisationer är det vanligaste, tätt följt av fritidsorganisationer och intresse- och fackorganisationer.

tionen 2015 då många ville hjälpa till, under #metoo då engagemanget för kvinnofrågor ökade och även nu under pandemin. När coronapandemin släpper taget om samhälle och nyhetsflöde tror vi att det kommer att ges utrymme för nästa stora kris, som på många sätt varit "vilande" under pandemin, nämligen klimat-hotet och andra miljöfrågor, säger Anna Snell.

Volontärbyrån såg en ökning i intresseanmälningar med 30 procent under 2020. Hela 57 procent av organisationerna har startat nya verksamheter där det behövts nyrekryteringar av ideellt engagerade.

Hur har pandemin påverkat det ideella engagemanget?

– Pandemin har troligtvis medfört att trösklarna för engagemang har sänkts och öppnat för en ökad digitalisering, fler uppdrag på distans och en större geografisk spridning i det ideella engagemanget. Nu kan stöd

och resurser allt oftare möta människor i behov genom digitala kanaler samtidigt som det fysiska mötet alltid kommer att ha sin centrala plats att fylla bland människor.

Av organisationerna i årets volontär-rapport uppger 77 procent att uppdrag har behövt skjutas upp eller ställas in under pandemin och 62 procent av organisationernas äldre engagerade har fått pausa sitt engagemang.

– Totalt sett har engagemanget under pandemin blivit mer digitalt och mer på distans. Men under pandemin har det också vuxit fram en ökad vilja att stötta människor till följd av just pandemin, till exempel genom matinköp och leveranser till äldre som lever i social isolering och att i högre grad genomföra uppdrag på telefon eller genom digitala kanaler, såsom stödsamtal, språkstöd, läxhjälp och utbildningar. Det finns tydliga

Varannan vuxen är ideellt engagerad

- 51 procent av befolkningen mellan 16 och 84 år har gjort minst en ideell insats under de senaste tolv månaderna, och bland de yngre mellan 16 och 24 år är det så många som 54 procent.
- Det vanligaste är att engagera sig kontinuerligt, och 60 procent engagerar sig från varje vecka till en eller ett par gånger i månaden.
- En knapp tredjedel engagerar sig några gånger per termin eller vid något enstaka tillfälle per år.
- 40 procent av de som söker uppdrag via Volontärbyrån har aldrig tidigare varit engagerade.
- Antalet timmar människor engagerar sig har ökat, från 15 timmar i månaden i snitt i förra studien till 18 timmar i månaden.
- 30 procent av volontärerna är intresserade av att engagera sig inom frågor som rör klimatet, samtidigt som det finns ett fortsatt stort intresse för konkreta uppdrag som rör barn och unga, mänskliga rättigheter, social utsatthet och integration samt hälsa.

Källa: Volontärbyrån och Ersta Sköndal Bräcke högskola

tecken på att pandemin också har lett till ökade behov av volontärer och intresse för ideellt engagemang. ■

”Det är viktigt att olika röster får höras”

De senaste åren har Brottsofferjouren Sverige synliggjort problemen med demokratibrott i projektet Orädd Demokrati genom att bland annat ta fram utbildningsmaterial med filmer, haft flera regionala konferenser och deltagit vid olika externa evenemang.

Text: Yamile Lindgren

Enligt projektsamordnare Cornelia Johansson – som också är tillförordnad verksamhetsutvecklare på Brottsofferjouren för barn och unga, hatbrott och demokratibrott – är utvecklingen av demokratibrott kopplat till den ökade polariseringen i samhället och det hårda samtalsklimatet.

– Det är viktigt att olika röster får höras, att vi har dynamiska och spännande debatter där vi också kan kritisera och protestera när vi inte håller med. Men hot och hat hör inte hemma i dessa samtal. Det är också tydligt att rasism och sexism påverkar vilka det är som blir hotade och begränsade i sitt deltagande vid offentliga debatter. Under sista delen av projektet har vi fokuserat mycket på hot mot civilsamhället och andra opinionsbildare. Vi ser att hot och påverkansförsök gör att utrymmet för civilsamhället minskar, berättar hon.

Cornelia Johansson, projektsamordnare, Brottsofferjouren Sverige.

Vad utmärker demokratibrott?

– Det är konsekvenserna som brotten kan få på samhället. Förutom att enskilda drabbas, skrämmer dessa händelser även andra personer och organisationer som blir vittne till

hoten och det kan i sin tur resultera i självzensur på grund av rädsla. Påverkansförsök gör att journalister kanske inte vågar skriva granskande reportage, politiker kanske låter bli att ta beslut och konstnärer låter bli att ta fram konst som kan anses vara kontroversiell. Organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter låter bli att delta vid samtal och skriva debattartiklar när det inte går att garantera säkerheten för deltagarna. Tyvärr är det ju ofta detta som är målet för dem som hotar – att sprida rädsla är en strategi i sig.

Cornelia Johansson säger att precis som med andra brott så är det vanligt att den utsatta för demokratibrott känner stor ångest och oro och att många begränsar sig i hur man lever sitt liv, eftersom man aldrig vet om man är säker.

– För många, framförallt yrkesverksamma, finns det en kultur av ”sant ska man tåla” vilket gör att problemen inte riktigt kommer upp till ytan, och utsatta individer istället känner sig ensamma och utelämnade.

”Förutom att enskilda drabbas, skrämmer dessa händelser även andra personer och organisationer som blir vittne till hoten och det kan i sin tur resultera i självzensur på grund av rädsla.”

FAKTA: DEMOKRATIBROTT

- Det finns inget särskilt brott som heter demokratibrott, utan termen syftar på brott mot våra grundläggande fri- och rättigheter. I Sverige pratar vi framför allt om olika hot mot yttrandefriheten när vi pratar om demokratibrott. Journalister, konstnärer och förtroendevalda politiker anses vara särskilt utsatta.
- Projektet Orädd demokrati har genomförts med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, och en del av materialet som tagits fram finns på projektets kunskapsportal och i Brottsofferjourens webbutik.

För att förebygga demokratibrott är det viktigt att tala om problemen och att ha förståelse för varandra att det kan kännas jobbigt.

– Vi behöver också fundera på hur vi agerar när olyckan är framme, vad har vi för handlingsplaner och stöd från vår organisation eller arbetsplats. Rädslan är det som vi verkligen behöver motarbeta. Om vi vågar uttrycka vår oro, har stöd från vår organisation, om vi är medvetna om brottsofferstödet som finns att tillgå, om vi kan lita på rättssäkerheten och att polisen utreder brotten korrekt, så tror jag vi kan få en starkare demokrati där mycket fler vågar uttrycka sina åsikter utan rädsla, säger Cornelia Johansson. ■

FOTO BROTTSOFFERJOURNEN MELLERSTA SKÅNE

Brottsofferjouren Mellersta Skånes samordnare Emelie Höög och Jenny Östlund har arbetat för att ställa om från fysiskt till digitalt under pandemin och hittat många nya lösningar.

Engagerar ideella trots ökad distans

Pandemitiden har tvingat brottsofferjouren att ställa om och hitta lösningar för att hålla i gång sitt viktiga arbete med brottsofferstöd och vittnesstöd. Brottsofferjouren Mellersta Skånes samordnare Emelie Höög och Jenny Östlund berättar om utmaningarna – och lösningarna.

– **Vi tror mycket på** anpassning och att laga efter läge. Vi har haft en nära kontakt med våra volontärer och hjälpt och stöttat dem att anpassa sig efter rådande omständigheter, följt upp träffar och föreläsningar och haft handledning för de aktiva stödpersonerna och ”check-up-calls” för de vilande vittnesstöden, berättar Jenny Östlund.

Det jouren framför allt har gjort för att fortsätta engagera volontärerna när alla fysiska träffar och

tillställningar blev inställda är att ställa om från fysiskt till digitalt under jourens ledord; kunskap, information och tålamod.

– För att göra en sådan här stor omställning som påverkar hela verksamheten, i synnerhet våra viktigaste medlemmar, volontärerna, är det otroligt viktigt med information och tålamod. Information om varför och hur vi gör den här omställningen från det fysiska till det digitala och hur omställningen kommer påverka volontärerna, säger Emelie Höög.

– Att koppla upp till ett digitalt möte kan orsaka oro om man inte gjort det tidigare och vet vilka knappar man ska trycka på, hur man får i gång ljudet eller hur man gör för att se den som pratar på skärmen. Digitala möten kan orsaka stress och oro även hos oss samordnare som har det yttersta ansvaret att allt ska fungera, att

alla ska komma till tals och att göra mötet så interaktivt som möjligt. Det är viktigt att ha tålamod och att våga göra fel och våga be om hjälp. Det tar tid att lära sig att jobba på ett annorlunda sätt med nya verktyg, men det finns ofta andra att fråga och många hjälpguider finns på nätet, fortsätter hon.

Lösningarna som Mellersta Skåne har upptäckt och använt under pandemin är många; livesändningar på Facebook, Zoom-föreläsningar och utbildningar, Mentimeter för att göra snabba undersökningar, omröstningar och quiz samt digitala utvärderingar med hjälp av Googles verktyg som ingår om man har ett googlekonto.

– Vi har använt funktionen för grupprum i Zoom väldigt mycket där vi kan dela in volontärerna i mindre grupper för att lära känna varandra, diskutera frågor och förslag men också för att genomföra roliga aktiviteter. Till exempel vår lyckade julavslutning där volontärer och styrelse fick lösa ett mordmysterium som vi köpte via grapevine.se och som vi löste genom att dela in oss i grupper och jobba i breakout rooms när det behövdes gruppöverläggningar.

För att kunna erbjuda vidareutbildning internt på fler sätt än digitala föreläsningar där man måste vara tillgänglig en viss tid har Jenny och Emelie också startat en podcast, Brottsofferjourens volontärpodd, där de bjuder in gäster och tar upp ämnen som polisens anmälningsupptagning, rättsprocessen och hedersrelaterat våld och förtryck.

– Vi har också lärt oss att det är okej om det inte blir som man har tänkt sig eller det blir ett tekniskt

Emelie Höög, samordnare, föreläser digitalt under en av Brottsofferjourens Mellersta Skånes digitala utbildningar.

haveri, oftast är det bara den som anordnar mötet som märker att något blev tokigt. Den här enorma omställningen har också gjort att vi kommit våra volontärer mycket närmare och skapat en otroligt fin relation till var och en i och med den tätare kontakten och instruktionerna i övergången till det digitala. Även vårt samarbete med andra jourer har blivit bättre när både de och vi har bjudit in till digitala föreläsningar, säger Jenny Östlund.

– Summan av allt är: lägg tid på volontärerna, visa att verksamheten finns där för dem lika mycket som de finns för verksamheten och involvera dem i verksamheten. ■

YAMILE LINDGREN

” Summan av allt är: lägg tid på volontärerna, visa att verksamheten finns där för dem lika mycket som de finns för verksamheten och involvera dem i verksamheten.

Jenny Östlund, Brottsofferjouren Mellersta Skåne.

Mellersta Skånes tips

- Glöm inte att lägga ner tid på volontärer som inte är aktiva. Med samtal, mejl, presenter och så vidare kan uppskattning visas och det blir tydligt att de fattas verksamheten och inte är bortglömda trots att de inte är aktiva.
- Till de aktiva volontärerna behövs visad uppskattning, återkoppling kring deras arbete och att ibland erbjuda dem nya uppgifter, exempelvis hjälpa till lite på kontoret.
- Ha kontinuerlig koll på volontärernas behov av utbildning och information för vidareutveckling.
- Besluta inte över volontärernas huvuden utan involvera dem och informera dem om större beslut.
- Återkoppla till volontärerna så de påminns om att de är delaktiga och att deras önskemål om exempelvis utbildningar, bidrar till deras och jourens utveckling.
- Investera i en bra webbkamera, mikrofon och lampa för att digitala möten och föreläsningar ska upplevas mer professionella. Det gör stor skillnad för upplevelsen av bild och ljud!

Känslosam resa på motorcykel blev till boken "Innanför västen"

I somras sponsrade vi på Brottsofferjouren Fyrbodal Maria Anderssons projekt "Innanför Västen" då hon åkte ut på en 25 dagars lång motorcykelresa runt landet.

Marias mål var att träffa bikers i deras egen miljö för att lära sig mer om den machostämpel som råder inom kulturen, och ta reda på vad det är som gör att så många bikers stöttar och hjälper många utsatta kvinnor och barn.

Det visade sig bli en mycket känslösam resa, där många vittnade om mobbing, sexuella övergrepp, våld i hemmet och fattigdom.

Nu är boken klar och den lanserades i vårt närområde, där vi på Brottsofferjouren Fyrbodal var en del av lanseringen, tillsammans med författaren Maria Andersson.

Den 4 juni gjorde Maria Andersson

och vi på Brottsofferjouren en boklansering i Vänersborg och Trollhättan.

Vi berättade om vår verksamhet i jouren och varför vi valde att sponsra detta bokprojekt och Maria berättade om boken

och sålde och signerade böcker.

Även i TV4:s Nyhetsmorgon uppmärksammades Maria och boken. Maria medverkade i programmet tillsammans med Patrik Kling som är en av männen som berättar sin historia i boken.

BROTTSOFFERJOURN FYRBODAL
ÅSA OSBECK OLTEGEN

FOTO BROTTSOFFERJOURN FYRBODAL

Maria Anderssons möten med bikers runt om i landet blev boken "Innanför västen" som brottsofferjouren Fyrbodal sponsrat. Boken lanserades tillsammans med Brottsofferjouren Fyrbodal.

FOTO BROTTSOFFERJOURN FYRBODAL

Jourerna berättar

Största kampanjen i jourens historia

Under sommaren har Brottsofferjouren Mellersta Skåne haft sin största marknadsföringskampanj någonsin i sina åtta kommuner. Målet för kampanjen var att öka medvetenheten och kunskapen om jouren hos majoriteten av kommuninvånarna. Ledorden var lokalt och väldigt nära.

Pandemiåret har gjort det svårt att ha en fungerande utåtriktad verksamhet i form av föreläsningar, deltaganden på mässor och andra events. Nätverkande med andra aktörer för att bidra till kunskapsökning om vad organisationen gör och vad vi kan hjälpa till med har också förvärrats. Nationellt har vi under förra året fått till stora kampanjer och det har varit inspirerande att se och höra på sociala medier, tv och radio.

I höstas började en tanke om att själva ha en stor marknadsföringsinsats, fast lokalt. Med stöd från Brottsofferfonden kunde vi ro i land vår idé under sommaren 2021. Kampanjens mål var att nå ut till väldigt många kommuninvånare och att annonserna skulle upplevas vara riktade till just dem. Vi valde därför att inte marknadsföra över en stor geografisk yta, så som hela vårt upptagningsområde, utan att jobba smått.

Vi utgick från alla våra 34 postorter och utformade annonsen som en video där det första som personen ser är namnet på sin postort. Därefter följde

I somras marknadsförde Brottsofferjouren Mellersta Skåne sin verksamhet i den största reklamkampanjen som jouren har gjort hittills.

en fråga om de visste att de hade rätt till stöd när de blivit brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Annonsen avslutades med vår logga. Annonsen var total 14 sekunder lång och visades på både Facebook och Instagram.

Kommunernas kommunikationsavdelning fick tidigt reda på vad som var på gång och i görningen då vi ville att deras logga skulle finnas med i annonsen samt deras stöd i att hjälpa till att sprida annonsen. Från en kommunikationsavdelning fick vi också respons på annonsens utkast och vi kunde sedan jobba om annonsen efter denna respons.

Kampanjen delades upp i två delar; en postortsnära under två veckor i juni och en kommunnära i en vecka i juli. Den kommunnära veckan innebar att vi hade samma annons, för igenkänningsfaktor, men i stället för postortsnamnet skrev vi kommunens namn, exempelvis Eslövs kommun. Detta för att repetition är kunskapens moder och för att täcka de områden vi eventuellt missat under veckorna då vi marknadsförde postortsnära.

De olika postorterna och kommunerna fick olika mycket del av medlen som vi fått baserat på invånarantal, vilket innebar att en mindre postort där

Kampanjtips

- Specificera er idé och skriv en kampanjplan med syfte, mål, metod och tidsplan.
- Ta fram budget och sök pengar.
- Ta fram design eller anställ någon som gör det.
- Fråga era kommuner om de kan hjälpa till att sprida kampanjerna. I vårt fall kollade vi också att det var okej att vi använde kommunernas loggor i annonsen.
- Ladda upp annonser via Ads Manager och anpassa dessa efter syfte, mål och tidsplan.
- Dra i gång kampanjen på utsatt tid.
- Utvärdera och kolla resultatet av kampanjen. Lärdomar till nästa kampanj kan dras från detta!
- Våga testa och göra justeringar längs vägen!

det bodde 600 personer fick 100 kronor medan en större postort där det bor 6 000 personer fick 1 500 kronor.

BROTTSOFFJOURNEN MELLERSTA SKÅNE

Fyrbodaldeltog på Pride-festival

Den 21 augusti deltog Brottsofferjouren Fyrbodald på Pride-festivalen som hölls i Trollhättan.

Festivalen inleddes med en Pridestreet utanför Folkets Hus där besökarna kunde titta på konst med lokala HBTQ-anknytningar, lyssna på jazzmusik och träffa sponsorer och samarbetspartner. Festivalen var välbesökt i det vackra sensommarvädret och vid vårt utställningsbord fanns diverse informationsmaterial om vår verksamhet.

Vi fick också möjlighet att berätta om vårt arbete på scenen vilket genererade i både bra intresse och gensvar samt i nya medlemmar.

Brottsoffersamordnare Åsa Osbeck Oltegen berättade om Brottsofferjouren och även Narjes Farhoud och Emilia Engdahl deltog på Pride-festivalen i Trollhättan..

BROTTSOFFERJOURNEN FYRBODAL

Volontärpodd som utbildar och förenar

Glöm inte att det finns möjlighet för era volontärer att få vidareutbildning via sin dator eller telefon.

Brottsofferjourens volontärpodd, som görs av Brottsofferjouren Mellersta Skåne, är tillgänglig för alla era volontärer.

I början av april laddades ett avsnitt upp som behandlar hedersvåld och förtryck och i juni gästade en polis som svarade på volontärernas frågor under två avsnitt.

God lyssning!

BROTTSOFFERJOURNEN MELLERSTA SKÅNE

Jourerna berättar

Spindeln i nätet på tingsrätten

Vittnesstöden som arbetar på Södertörns tingsrätt i södra Stockholm utför sitt uppdrag på en av Sveriges tyngsta brottmålsdomstolar. De vittnen och målsäganden som besöker Södertörn kan bli skrämda bara av att läsa rubriceringarna på de mål som pågår här under en dag. Vittnesstöden arbetar aktivt med att fånga upp och lindra personernas oro, oavsett vad skälet till den är.

Att bli kallad till domstol och gå på rättegång är för många en obehaglig upplevelse. För att ge praktisk information och medmänskligt stöd till de målsäganden och vittnen som kallas till domstolen ska det finnas vittnesstöd vid landets alla tingsrätter och hovrätter. Camilla Embretsen är ett av de vittnesstöd som uppfyller den här stöttande och informerande funktionen på Södertörns tingsrätt, en av Sveriges största domstolar.

Ett besök på Södertörns tingsrätt kan för många upplevas som skrämmande. För att få komma in på tingsrätten måste man först passera genom en säkerhetskontroll, ungefär som på flygplatsen. Detta är dock standard vid många domstolar i Sverige. Däremot slås man som besökare av de grova rubriceringar som nämns på receptionens lista över dagens förhandlingar; mord, våldtäkt och grovt narkotikabrott. Just den här dagen verkar det dessutom som att ett av målen pågår i domstolens säkerhetssal.

– Vi har mycket mindre mål också. Det förekommer en hel del enklare

På Södertörns tingsrätt finns ett avskilt väntrum för målsägande och vittnen.

trafikbrott som fortkörningar eller att någon kört utan bilbälte till exempel, säger Camilla Embretsen.

– Vissa som kommer till tingsrätten känner en oro och rädsla för att möta den tilltalade och då ser vi till att de får sitta enskilt innan rättegången och självklart får de sitta där även under pauserna. Ibland märker man att personen är väldigt nervös för att gå in i salen själv och då kan vi erbjuda oss att följa med in under deras vittnesförhör vilket många tycker är en lättnad. De personer vi stöter på befinner sig helt plötsligt i en situation som inte hör till vardagen och de har ingen aning om vad som väntar dem. Vi kan möta alla typer av känsloreaktioner, allt från oro och ilska till väldigt ledsna personer.

Camilla Embretsen berättar att ett vittnesstödspass antingen är på förmiddagen eller på eftermiddagen på tingsrätten.

– Vi börjar alltid passet med att gå igenom dagens mål för att se vilka målsägande, vittnen och tilltalade som är kallade till dagens huvudförhandlingar. Under ett vittnesstödspass ronaderar vi eller står vid bålet för vittnesstöd för att

på så sätt ”fånga” upp kallade personer. Vi erbjuder personerna praktisk information utifrån vilken roll de är kallade i. Vittnen informeras om hur ett vittnesmål går till medan en målsägande får information om hela huvudförhandlingens gång.

Ett vittnesstöd erbjuder också medmänskligt stöd, och för vissa är det viktigare än den praktiska informationen. Utöver praktisk information och medmänskligt stöd kan vittnesstöd också hjälpa till med att begära så kallad medhörning. Medhörning betyder att den tilltalade får lämna salen medan vittnet avger sitt vittnesmål. Det är alltid rättens ordförande som beslutar om medhörning. I vissa fall kan även målsägande få sitta i ett avskilt rum under större delen av förhandlingen och följa det som sker inne i rättssalen genom teknisk överföring till det avskilda rummet.

Vittnesstöd arbetar ideellt men inte bara genom rontering, utan det är möjligt att boka en så kallad förbokning på förhand. Det innebär att ett vittnesstöd möter upp det kallade vittnet eller målsägande på rättegångsdagen,

Jourerna berättar

ungefär en halvtimme innan det är dags att gå in i rättegångssalen. Vittnesstödet ger då den praktiska informationen om vad som kommer att ske i ett enskilt rum, är ett medmänskligt stöd och följer vid behov med in på rättegången.

Camilla poängterar att möjlighet att få vittnesstöd finns även för den målsägande som har ett målsägandebiträde, alltså en jurist som ska tillvarata målsägandes bästa.

– För en målsägande kan det vara skönt att det finns en person som enbart fokuserar på målsägande och hur denna mår, och inte måste fokusera på det juridiska också, säger Camilla.

Ett vittnesstöd kan även bokas för ett förmöte vilket betyder att vittnet eller målsägande kommer till tingsrätten någon eller några veckor innan förhandlingen och ges möjlighet att bekanta sig med tingsrättens lokaler. Vittnet får då praktisk information i en tom rättegångssal så personen får testa på hur det känns att sitta där. Om önskemål finns brukar man också kunna följa en pågående förhandling på plats för att personen ska få en uppfattning om hur en förhandling går till.

Till tingsrätten kallas också många ”expertvittnen”. Det är exempelvis poliser, vakter, sakkunniga och andra samhällsbärande yrkesgrupper. En del av dem vittnar ofta men kan ändå behöva lite medmänskligt stöd, det kan exempelvis vara första gången även för dem.

På Södertörns tingsrätt ger vittnesstöden information även till tilltalade utan försvarare. Även de får information om hur en huvudförhandling går till så att de är bättre förberedda på processen. Camilla påpekar dock att vittnen och målsäganden självfallet är vittnesstödens huvudfokus, men att tilltalade utan försvarare får stöd i mån av tid.

– Ett vittnesstöd kan ibland vara lite av en spindel i nätet. En del vill gärna prata med åklagaren innan förhandlingen börjar

FOTO TOBIAS BJÖRCKE/NBROTTSOFFERJOURNEN SVENGE

Vittnesstöden arbetar aktivt med att fånga upp och lindra vittnens och målsägandens oro, oavsett vad skälet till den är. Personerna på bilden har ingen koppling till artikeln.

Fakta: Vittnesstöd

- Vittnesstöd finns på alla tings- och hovrätter i Sverige. Vid de allra flesta domstolar är det Brottsofferjouren som driver verksamheten.
- Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket har i uppdrag av regeringen att verka för att det finns vittnesstöd vid landets tings- och hovrätter.

FOTO VITTNESSTÖDSVERKSAMHETEN SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT

och vi kan då försöka hjälpa till med att sammanföra dem, säger Camilla.

– Ett vittnesstöd möter väldigt många olika aktörer under ett pass och det är viktigt att ha en bra kontakt med alla. Vi pratar med åklagare, målsägandebiträde, advokater, tolkar, säkerhetsvakter och ordförande när vi går in på en huvudförhandling.

Vad är det viktigaste i uppdraget?

– Bra bemötande! En kallad person som bemöts bra och som känner sig omhändertagen och trygg, samtidigt som hen känner sig informerad blir ett lugnt och säkert vittne vilket stärker rättssäkerheten, säger Camilla.

VITTNESSTÖDSVERKSAMHETEN SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
ANNA LUTS, SAMORDNARE OCH CAMILLA EMBRETSSEN, VITTNESSTÖD

Jourerna berättar

Bli volontär hos Brottsofferjouren

Vill du göra skillnad för brottsutsatta, vittnen och anhöriga? Du behöver inte vara något proffs – det räcker att du är en god medmänniska som lyssnar, bekräftar och förstår.

Brottsofferjouren Sverige, BOJ, är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, anhöriga och vittnen. Kontakten med Brottsofferjouren blir ofta vändpunkten för den utsatta.

Brottsofferjouren är en ideell organisation där volontärer ger medmänskligt och praktiskt stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga.

Vill du bli volontär är du välkommen att göra en intresseanmälan på www.brottsofferjouren.se så återkommer din lokala jour till dig så snart de kan. På webbplatsen kan du också läsa mer om vad det innebär att vara stödperson, vittnesstöd eller språkvolontär.

De lokala jourernas behov av volontärer varierar över tid och grundutbildningen brukar äga rum en gång på hösten respektive våren.

BROTTSOFFJOUREN SVERIGE

FOTO: TOBIAS BLÖMGRÉN/BROTTSOFFJOUREN SVERIGE

Som volontär hos Brottsofferjouren får du:

- 30 timmars utbildning plus praktik.
- Vara del av en gemenskap som bygger på mycket värme och empati.
- En merit på arbetsmarknaden.
- Många givande möten med både kollegor och stödsökande.
- Interna utbildningar och kunskap inom brottsofferområdet.
- Medverka vid evenemang, både lokalt och nationellt.
- Ge stöd åt några av samhällets mest utsatta.

Vad krävs?

- Du bör vara minst 20 år.
- Du behöver ha tid och möjlighet att utföra uppdraget. Tidsåtgången varierar men räkna med några timmar i månaden.
- Du behöver dela Brottsofferjourens värdegrund och vara en bra medmänniska. Respektive jour gör en lämplighetsbedömning.

Juridik för vittnesstöd i ny föreläsningsserie

Under maj och juni har de första tillfällena i en serie miniföreläsningar om juridik och vittnesstöd gått av stapeln. Deltar gör vittnesstöd vid Stockholms och Södertörns tingsrätter.

I vittnesstödsuppdraget förekommer det en hel del juridik, även om vittnesstöden kanske inte alltid märker av det.

I syfte att bredda vittnesstödens kunskaper om rättsprocessen har vittnesstödsamordnarna på Stockholms och Södertörns tingsrätter startat upp en serie miniföreläsningar om juridik och vittnesstöd. Föreläsningarna ska ge en övergripande föreställning om var i lagen olika förfaranden regleras och en förståelse för vilka tankegångar och syften som ligger bakom reglernas utformning.

Hittills har föreläsningarna handlat bland annat om vittnesplikt, medhörning och anonyma vittnen i Estland. Inspelningar av föreläsningarna kommer förhoppningsvis att läggas upp på Brottsofferjouren Sveriges kunskapsportal, så att alla jourer som är intresserade kan ta del av materialet i utbildningssyfte.

BROTTSOFFJOUREN SÖDRA STOCKHOLM

Brottsofferjourerna

facebook.com/BrottsofferjourenSverige
Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour. För postadresser se brottsofferjouren.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **116 006** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på **www.brottsofferjouren.se** eller ring 116 006.

Brottsofferjouren

Sveriges kansli
Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren

Sveriges styrelse
Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjouren på brottsofferjouren.se

BLEKINGE LÄN

Blekinge

Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg. Vittnesstöd: Blekinge tingsrätt.

Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

Avesta-Hedemora

0225-77 45 77, 070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
avesta-hmora.boj.se

Leksand-Rättvik

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

Mellersta Dalarna

Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter. Vittnesstöd: Falu tingsrätt.

0243-143 71, 070-625 65 80
info@mdalarna.boj.se
mellerstadalarna.boj.se

Norra Dalarna

Malung-Sälén, Mora, Orsa, Vansbro, Älvdalen. Vittnesstöd: Mora tingsrätt.

0250-181 68
info@mora.boj.se
mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli
08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Gotland

Vittnesstöd: Gotlands tingsrätt.
0498-65 58 00
gotland@stockholm-gotland.boj.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
bollnas.boj.se

Gästrik Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken.
026-25 90 00, 070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77, 070-570 32 10
info@gavle.boj.se
gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

Vittnesstöd: Hudiksvalls tingsrätt.
0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01, 0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

Vittnesstöd: Söderhamns tingsställe.
0270-101 21
070-526 64 03
info@soderhamn.boj.se

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm.
Vittnesstöd: Halmstads tingsrätt.
035-12 48 24, 035-12 48 43
info@sodrahalland.boj.se
sodrahalland.boj.se

Varberg

Vittnesstöd: Varbergs tingsrätt.
0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund. Vittnesstöd: Östersunds tingsrätt.
063-51 24 00, 073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävja, Tranås, Vetlanda. Vittnesstöd: Eksjö tingsrätt.
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö. Vittnesstöd: Jönköpings tingsrätt, Göta hovrätt.
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo.
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby

Vittnesstöd: Oskarshamns tingsställe.
0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås.
Vittnesstöd: Kalmar tingsrätt.
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik.
Vittnesstöd: Västerviks tingsställe.
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd.
0372-145 21
info@sunnerbo.boj.se
sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö. Vittnesstöd: Växjö tingsrätt.
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
boden.boj.se

Luleå

Vittnesstöd: Gällivare tingsrätt, Haparanda tingsrätt, Kiruna tingsställe, Luleå tingsrätt.
0920-104 13
info@lulea.boj.se
lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn.
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-Höganäs-Bjuv

Vittnesstöd: Helsingborgs tingsrätt.
042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp

Vittnesstöd: Hässleholms tingsrätt.
0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

Vittnesstöd: Lunds tingsrätt - Landskrona.
0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps.
Vittnesstöd: Lunds tingsrätt
046-32 32 98
info@miskane.boj.se
miskane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge.
Vittnesstöd: Kristianstads tingsrätt
044-12 17 33
info@noskane.boj.se
noskane.boj.se

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge.
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och

Kvinnojouren Freezonen
Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad. Vittnesstöd: Ystads tingsrätt
0411-783 77
info@freezonen.boj.se
www.freezonen.se

Brottsofferjourerna

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp,
Ängelholm, Örkelljunga.

0431-143 00

info@engelholm.boj.se
engelholm.boj.se

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland Huvudkansli

08-120 542 40

info@stockholm-gotland.boj.se
stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Norrtälje, Sigtuna,
Sollentuna, Upplands Väsby,
Upplands-Bro.

Vittnesstöd: Attunda tingsrätt,
Norrtälje tingsrätt.

08-591 272 00

norrort@stockholm-gotland.
boj.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar:
Kungsholmen, Norrmalm, Söder-
malm, Östermalm.

08-612 21 21

innerstaden@stockholm-
gotland.boj.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00

info@haninge.boj.se
haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02, 070-772 01 02

info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

Vittnesstöd: Nacka tingsrätt.

08-466 91 66

info@nacka.boj.se
ntv.boj.se

Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker.

08-768 83 82

info@roslagen.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren Södertälje

Salem, Södertälje. Vittnesstöd:
Södertälje tingsrätt.

08-550 147 34, 070-494 68 75

info@sodertalje.boj.se
sodertalje.boj.se

Södra Stockholm

Stockholms stadsdelar: Enskede-
Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-
Liljeholmen, Skarpnäck,
Skärholmen, Älvsjö.

Vittnesstöd: Solna tingsrätt,
Stockholms tingsrätt, Södertörns
tingsrätt, Svea hovrätt.

08-604 19 50

info@sodrastockholm.boj.se
sodrastockholm.boj.se

Västerort

Ekerö, Solna, Sundbyberg,
Stockholms stadsdelar: Bromma,
Hässelby-Vällingby, Rinkeby-
Kista, Spånga-Tensta.

08-89 70 00

info@vasterort.boj.se
vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

Vittnesstöd: Eskilstuna tingsrätt.

016-12 62 10

info@eskilstuna.boj.se
eskilstuna.boj.se

Katrineholm- Flen-Vingåker

0150-780 17

info@katrineholm.boj.se
katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00

info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping, Oxelösund,
Trosa. Vittnesstöd: Nyköpings
tingsrätt.

0155-28 62 20

info@o-sormland.boj.se
ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping

0171-262 06

info@enkoping.boj.se
enkoping.boj.se

Uppsala län

Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala,
Älvkarleby och Östhammar.

018-10 65 00

info@upsala.boj.se
upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Arvika, Eda, Forshaga, Grums,
Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby,
Årjäng. Vittnesstöd: Värmlands
tingsrätt.

054-18 28 88

info@varmland.boj.se
varmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors.

0550-122 20

info@ostravarmland.boj.se
ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

070-21 99 663

info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele, Åsele.
Vittnesstöd: Lycksele tingsrätt.

0730-77 73 03

info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå.

Vittnesstöd: Skellefteå tingsrätt.

0910-70 18 20

info@skelleftea.boj.se

Umeåregionen

Bjurholm, Nordmaling, Roberts-
fors, Umeå, Vindeln, Vännäs.

Vittnesstöd: Umeå tingsrätt,
Hovrätten för Övre Norrland.

072-732 24 41

info@umearegionen.boj.se
umearegionen.boj.se

Vilhelmina

076-795 24 30

info@vilhelmina.boj.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Västernorrland

Härnösand, Kramfors, Sollefteå,
Sundsvall, Timrå, Ånge, Örn-
sköldsvik. Vittnesstöd: Sundsvalls
tingsrätt, Ångermanlands tingsrätt,
Örnsköldsvik tingsställe, Hovrätten
för Nedre Norrland.

070-310 16 38

info@vasternorrland.boj.se
harnosand.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Västmanland

Arboga, Fagersta, Hallstahammar,
Kungsör, Köping, Norberg, Sala,
Skinnskatteberg, Surahammar,
Västerås. Vittnesstöd: Västman-
lands tingsrätt.

021-41 32 60

info@vastmanland.boj.se
vastmanland.boj.se

Hallstahammar, Surahammar:
0220-173 37, 076-014 61 80

Stödcentrum för Unga

Västerås: 070-312 85 34

stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44

info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum- Värgårda-Herrljunga

Vittnesstöd: Alingsås tingsrätt.

0322-63 97 97

info@alingsas.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark, Sven-
ljunga, Tranemo, Ulricehamn.
Vittnesstöd: Borås.

033-10 11 05

info@boras-sjuharad.boj.se
boras-sjuharad.boj.se

Fyrbodals

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda,
Lilla Edet, Lysekil, Mellerud,
Munkedal, Uddevalla, Vänersborg,
Sotenäset, Strömstad, Tanum,
Trollhättan, Åmål. Vittnesstöd:
Uddevalla tingsrätt, Vänersborgs
tingsrätt.

116 006

Uddevalla: 0522-151 31

Trollhättan: 0520-805 14

info@fyrbodals.boj.se

fyrbodals.boj.se

Norra Skaraborg

Gullspång, Götene, Mariestad,
Toreboda.

0501-100 42

info@norraskaraborg.boj.se

Storgöteborg

Göteborg, Härryda, Kungälv, Möln-
dal, Orust, Partille, Stenungsund,
Tjörn.

Vittnesstöd: Göteborgs tingsrätt,
Hovrätten för Västra Sverige.

0709-70 50 50

info@goteborg.boj.se
storgoteborg.boj.se

Östra Skaraborg

Essunga, Falköping, Grästorp,
Hjo, Karlsborg, Lidköping, Skara,
Skövde, Tibro, Tidaholm, Vara.

Vittnesstöd: Skaraborgs tingsrätt.

0500-48 75 43

info@ostraskaraborg.boj.se
ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Örebro län

Askersund, Degerfors, Hallsberg,
Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå,
Lekeberg, Lindesberg, Ljusnars-
berg, Nora, Örebro.

Vittnesstöd: Örebro tingsrätt

010-489 10 30

info@orebrolan.boj.se
orebrolan.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Östergötland

Finspång, Kinda, Linköping, Norr-
köping, Söderköping, Valdemars-
vik, Ydre, Åtvidaberg.

011-61 000

info@ostergotland.boj.se
ostergotland.boj.se

Västra Östergötland

Boxholm, Motala, Vadstena,
Ödeshög.

0141-23 44 94, 0142-880 88

info@v-ostergotland.boj.se
v-ostergotland.boj.se